

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 listopada 2020 r.

Sąd Rejonowy w Wągrowcu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Szymczewska

Protokolant: sekr. sąd. Włodzimierz Żmuda

po rozpoznaniu w dniu 03 listopada 2020 r. w Wągrowcu

na rozprawie

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko D. P.

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

1. Ustala, że obowiązek alimentacyjny powoda J. P. wobec pozwanej D. P. ustalony w wyroku Sądu Okręgowego w (...) z dnia 07.10.2010 r. w sprawie o sygn. (...) wygaś z dniem 01 lipca 2020 r.;
2. Nie obciąża pozwanej kosztami procesu.

sędzia Katarzyna Szymczewska

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 22.06.2020 r. J. P., wniósł o stwierdzenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego obciążającego go na rzecz D. P. oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazano, że ostatni raz wysokość obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanej ustalona została wyrokiem Sądu Okręgowego (...) w sprawie sygn. (...) z dnia 07.10.2010r. na kwotę 500 zł miesięcznie. Od wielu lat pozwana D. P. ur. (...) nie utrzymuje kontaktów z ojcem, jednak z posiadanych przez powoda informacji wynika, że ma ona obecnie 25 lat i ukończyła studia filologiczne na (...) w P., a nadto osiąga własne dochody pracując jako hostessa i modelka, a poprzednio w firmie (...). Niewątpliwie jest zatem w stanie utrzymać się samodzielnie.

W odpowiedzi na pozew D. P. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, argumentując że faktycznie ukończyła studia na wydziale filologii (...), jednak tylko w stopniu licencjata i w związku z tym obecnie nadal kontynuuje naukę w Wyższej Szkole (...) w P. na I roku studiów magisterskich, w trybie niestacjonarnym i ponosi z tego tytułu koszt czesnego w kwocie 480 zł miesięcznie w I roku i w kwocie 530 zł w II roku. Nadto pozwana podniosła, że faktycznie pracowała w filmie (...), jednak z uwagi na niemożność pogodzenia godzin pracy z nauką, przez co nie zaliczyła I roku studiów magisterskich na (...) w P., zrezygnowała z tego zatrudnienia. D. P. przyznała także, że w okresie od 14.06.2019r. do 29.02.2020r. pracowała w firmie matki na umowę zlecenie jako pomoc biurowa, a nadto w trakcie studiów podejmowała także prace dorywcze jako hostessa, jednak obecnie z uwagi na epidemię COVID-19 taki sposób zarobkowania jest ograniczony. Tymczasem na swoje utrzymanie potrzebuje ona każdego miesiąca 3.541 zł + 360, 34 zł tytułem udziału w kosztach utrzymania domu w którym zamieszkuje z matką, jej partnerem i swoim bratem, a który stanowi własność S. P.. Zdaniem pozwanej nie ma zatem podstaw do ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego powoda względem niej, tym bardziej, że z posiadanych przez nią wiadomości wynika, iż J. P. posiada stałą pracę za granicą.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

D. P. ur. (...) jest córką S. P. i J. P. pochodzącą z ich związku małżeńskiego, z którego pochodzi także brat pozwanej a syn powoda – V. P. ur. (...) Wyrokiem Sądu Okręgowego w (...) z dnia 07.10.2010 r. w sprawie sygn. akt (...) małżeństwo rodziców pozwanej zostało rozwiązane poprzez rozwód, a powód obciążony został obowiązkiem alimentacyjnym na rzecz małoletnich wtedy dzieci w wysokości po 500 zł miesięcznie na każdego z nich.

okoliczności bezsporne, nadto dowód: dokumenty zebrane w aktach sprawy (...) SO w (...).

W tamtym okresie pozwana D. P. miała 15 lat, zamieszkiwała z matką i bratem w domu stanowiącym współwłasność S. P. i J. P., którego miesięczne koszty utrzymania wynosiły około 1.000 zł. Na utrzymanie małoletniej wtedy pozwanej niezbędna była każdego miesiąca kwota około 1.100 zł. Matka pozwanej, z wykształcenia technik ekonomista, zatrudniona była na podstawie umowy o pracę na czas określony w firmie Hotel (...) sp. z j. Oddział W. na stanowisku recepcjonistki, pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy i otrzymywała z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie 1.050,50 zł netto miesięcznie. Natomiast powód J. P. - z zawodu ślusarz, zatrudniony był na podstawie umowy o pracę na czas określony w firmie Zakład (...) z siedzibą w O. jako murarz-tylnik, również pracował w pełnym wymiarze czasu pracy i uzyskiwał z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości 1.600 zł brutto miesięcznie.

dowód: dokumenty zgromadzone w toku postępowania (...) SO w (...).

Obecnie powód zamieszkuje wraz z partnerką z którą prowadzi wspólne gospodarstwo domowe, w miejscowości S., zatrudniony jest jednak na terenie Niemiec i w związku z tym również tam zamieszkuje i ponosi koszty swojego utrzymania, w tym kwotę 82 € miesięcznie tytułem opłaty za prąd. Tytułem wynagrodzenia za pracę w firmie (...) - S. J. P. otrzymuje wynagrodzenie w kwocie średnio 950 € miesięcznie.

dowód: rachunek za prąd /k. 88/, zaświadczenie o wynagrodzeniu wraz z tłumaczeniem /k. 10-110/.

W okresie po zapadnięciu poprzedniego orzeczenia regulującego wysokość alimentów, pozwana ukończyła szkołę średnią w planowanym terminie, tj. w 2014 r. a następnie podjęła studia na dwóch kierunkach. Nie zdołała zaliczyć I roku nauki i zrezygnowała z jednego kierunku studiów, kontynuując naukę już na jednym kierunku - w 2015 r. D. P. rozpoczęła studia licencjackie na (...) w trybie dziennym na kierunku filologia germańska. W tamtym okresie zamieszkiwała ona w P., w wynajmowanym pokoju, którego koszt wynosił 700 zł i utrzymywała się przy pomocy matki. W 2018 r. córka powoda ukończyła studia I stopnia i podjęła dalszą naukę na uniwersytecie (...) w P. na studiach magisterskich w trybie zaocznym. D. P. rozpoczęła także pracę na pełen etat w firmie (...) jako pracownik obsługi klienta w języku niemieckim, osiągając z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości około 3.000 zł netto miesięcznie, jednakże w marcu 2019 r. pozwana zrezygnowała z niej ze względu na naukę. Pozwana nie zaliczyła I roku studiów i we wrześniu 2019 r. ponownie rozpoczęła naukę na I roku studiów magisterskich w trybie niestacjonarnym tym razem w Wyższej Szkole (...) w P.. Opłata za I rok studiów na tej uczelni wynosiła 480 zł miesięcznie, zaś za II rok wynosić będzie 530 zł miesięcznie. Zajęcia na kierunku studiowanym przez pozwaną odbywają się średnio przez 3 weekendy w miesiącu, w piątek, sobotę i niedzielę.

W latach 2019-2020 w trakcie studiów, pozwana podejmowała pracę dorywcze jako hostessa, przy czym faktycznie pracę tę wykonywała przeważnie w miesiącach targowych tj. w styczniu, marcu, i kwietniu, a nadto wyłącznie w dni, w które nie przypadają zajęcia na uczelni. Za jedno zlecenie tego rodzaju D. P. otrzymywała wynagrodzenie w kwocie 100 – 150 zł. Z uwagi na fakt, że z powodu pandemii COVID-19 nie doszła do skutku umowa zlecenia jaką pozwana miała podpisaną z agencją zajmującą się zatrudnianiem hostess na eventy, w miesiącach lipcu i sierpniu otrzymała ona tytułem świadczenia postojowego z ZUS dwukrotnie kwoty po 2.080 zł netto.

Obecnie pozwana zamieszkuje z matką, jej partnerem i swoim bratem w domu, który S. P. otrzymała w wyniku podziału majątku po rozwodzie. D. P. nie choruje przewlekłe, nie korzysta z opieki lekarzy specjalistów, nie przyjmuje

na stałe żadnych leków, nie posiada szczególnych wymagań w zakresie żywienia, zakupu odzieży i obuwia czy kosmetyków.

dowód: zaświadczenie o odbywaniu nauki i plan zjazdów /k. 80, 104-105/, potwierdzenia przelewów, wydruk historii rachunku /k. 37-39, 112-płyta CD/, rachunki, faktury, paragony /k. 40-79/, zeznania S. P. /k. 114-115, 117-płyta CD/, zeznania D. P. /k. 115, 117-płyta CD/

Powyższe okoliczności Sąd ustalił w oparciu o wymienione dowody z dokumentów oraz zeznania świadka i stron.

Na wstępie, przed omówieniem oceny zeznań stron należy zauważyć, że choć zasadniczo zgodnie z art. 299 k.p.c. dowód z przesłuchania stron winien mieć charakter jedynie pomocniczy, to specyfika spraw alimentacyjnych czyni dowody z dokumentów oraz zeznań stron zdecydowanie pierwszoplanowymi. Zwykle głównie same strony, a nie osoby postronne są zorientowane w skali życiowych potrzeb i wydatków ponoszonych na ich pokrycie. Również przy ocenie zeznań stron większe znaczenie niż w sprawach innego typu ma ich weryfikacja przez pryzmat zasad doświadczenia życiowego. To oznacza, że Sąd analizuje zeznania stron w aspekcie przeciętnej wysokości podstawowych kosztów utrzymania osób dorosłych i dzieci w różnym wieku, znanej Sądowi w oparciu o własne doświadczenie życiowe, z doświadczenia związanego z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych oraz z uwagi na posiadanie powszechnie dostępnej wiedzy o cenach popularnych produktów i usług.

Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanej D. P. w całości, albowiem były one jasne, spójne i korelowały z zeznaniami świadka S. P., a nadto poszczególne okoliczności przedstawione przez pozwaną znajdowały potwierdzenie w pozostałym zebranych w toku postępowania materiale dowodowym.

Również zeznania świadka S. P. nie wzbudziły wątpliwości Sądu i to pomimo, że jest ona matką pozwaną, a więc osoba jej najbliższą. W ocenie Sądu świadek ten zeznawał szczerze i spontanicznie, a nadto zgodnie z posiadaną przez siebie wiedzą.

Autentyczność przedstawionych przez stronę powodową i pozwanego dokumentów nie była kwestionowana przez strony, jak również nie wywołała żadnych uzasadnionych wątpliwości Sądu co do ich prawdziwości. Zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowiły one dowód tego, że osoby, które je podpisały złożyły oświadczenie zawarte w ich treści. Do sprawy przedłożono również tłumaczenia wykonane przez tłumaczy przysięgłych, orzeczenia sądowe oraz pisma z uczelni. Jako dokumenty urzędowe zgodnie z dyspozycją art. 244 § 1 i 2 k.p.c. stanowiły dowód tego, co zostało w nich w sposób urzędowy zaświadczone.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawą materialnoprawną roszczenia o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego są przepisy art. 138 § 1 krio w zw. z art 133 § 1 i 3 krio.

W myśl art. 133 § 1 k.r.o. rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się (art. 133 § 3 k.r.o.).

Zgodnie z brzmieniem art. 138 krio zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego można żądać jedynie w razie zmiany stosunków. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokojenia potrzeb własnymi siłami.

W niniejszej sprawie Sąd zważył, że pozwana D. P. jest już osobą pełnoletnią, ukończyła bowiem 25 lat. Nadto w 2018r. ukończyła studia licencjackie na kierunku filologia germańska, a zatem zdobyła już wykształcenie, choć nie jest to wykształcenie wyższe pełne. Niemniej w takiej sytuacji, dla oceny czy nadal zasadne jest utrzymywanie obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanej kluczowa jest w opinii Sądu ocena umiejętności, możliwości i predyspozycji D. P. do samodzielnego utrzymywania się. Jak zaś ustalono w toku postępowania już po ukończeniu studiów licencjackich I stopnia na uniwersytecie A. M. w P. D. P. podjęła pracę w firmie (...) w charakterze pracownika obsługi telefonicznej klienta w języku niemieckim i z tego tytułu uzyskiwała wynagrodzenie w kwocie ponad 3.000 zł netto miesięcznie. Okoliczności te wynikają wprost zarówno z zeznań świadka S. P. jak i z zeznań samej pozwanej, złożonych w toku rozprawy z dnia 03.11.2020r. Co prawda pozwana wskazywała, że zarobki w tej wysokości uzyskiwała pracując na pełen etat, jednak z uwagi na fakt, że praca w pełnym wymiarze czasu stanowiła przeszkodę w nauce i doprowadziło do niezaliczenia I roku nauki na studiach magisterskich postanowiła z niej zrezygnować. Niemniej należy zauważyć, że nawet gdyby D. P. zatrudniła się w mniejszym wymiarze czasu pracy np. na $\frac{3}{4}$ etatu to i tak nadal otrzymywałaby wynagrodzenie w kwocie przekraczającej 2.000 zł netto miesięcznie. Dodatkowo zaś miałaby więcej czasu na naukę. Sąd miał przy tym na uwadze, że tego rodzaju rozwiązanie nie jest niczym szczególnym pośród studentów. Znakomita większość osób studiujących w trybie zaocznym i to na różnych kierunkach, w tym na tak wymagających jak filologia angielska, niemiecka, ekonomia czy prawo, podejmuje pracę zarobkową, często właśnie w pełnym wymiarze czasu pracy i z powodzeniem godzi naukę we własnym zakresie z uczęszczaniem na zajęcia, które często odbywają się co weekend oraz z obowiązkami zawodowymi. Rzadkością jest sytuacja w której osoba młoda i zdrowa, posiadająca pewne możliwości zarobkowe, studiuje w trybie zaocznym i resztę swojego czasu spędza beczynnie. Dlatego też Sąd nie miał żadnych wątpliwości co do tego, że pozwana jest w stanie znaleźć pracę odpowiadającą jej kwalifikacjom i to w takim wymiarze, aby wykonywanie obowiązków zawodowych nie kolidowało z kontynuowaniem przez nią nauki. Należy bowiem podkreślić, że choć D. P. nie posiada jeszcze pełnego wyższego wykształcenia to jednak ukończyła studia licencjackie na kierunku filologia germańska. Niewątpliwie zatem jej znajomość języka niemieckiego jest na tyle dobra, że znacznie podnosi jej możliwości zarobkowe, a przynajmniej pozwoli jej osiągnąć wynagrodzenie w kwocie wyższej niż minimalne wynagrodzenie krajowe, które już obecnie wynosi około 2.000 zł netto miesięcznie, a z początkiem roku 2021 r. niewątpliwie znowu wzrośnie.

Sąd miał także na uwadze treść art. 133 § 3 k.r.o. w myśl którego rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się. Biorąc pod uwagę wiek pozwanej, należy zauważyć, że gdyby realizowała ona naukę planowo tj. bez żadnych opóźnień rozpoczynała i zakańczała naukę na każdym roku studiów licencjackich i magisterskich, winna była już w 2019 r. uzyskać pełne wyższe wykształcenie wraz z tytułem magistra. Jak zaś ustalono w toku niniejszego postępowania D. P. „straciła” dwa lata nauki. Jak sama bowiem zeznała w trakcie rozprawy przeprowadzonej dnia 03.11.2020 r., początkowo podjęła studia na dodatkowym kierunku na którym nauka przekraczała jej możliwości, przez co musiała z nich zrezygnować, a nadto stało się to przyczyną niezaliczenia I roku na żadnym kierunku studiów; następnie w trakcie studiów II stopnia nie potrafiła pogodzić pracy z nauką. Choć zaś nie można powiedzieć, że przyczynami niezaliczania kolejnych lat nauki były wyłącznie okoliczności zależne od samej pozwanej, to jednak nie można też nie zauważyć, że gdyby D. P. od początku zaczęła studia na filologii germańskiej, zamiast na kierunku na którym konieczna była nauka aż trzech języków, w tym jednego z którym nie miała ona dotąd żadnej styczności, to niewątpliwie nie doszłoby do opóźnienia w ukończeniu przez nią studiów I stopnia. Natomiast co do problemów w połączeniu nauki z pracą, to jak już wskazano wyżej, wystarczyłoby gdyby pozwana podjęła zatrudnienie w mniejszym wymiarze czasu pracy bądź zrezygnowała z dodatkowego zatrudnienia na targach, co pozwoliłoby jej przeznaczyć więcej czasu na naukę. Tym samym przyjąć należy, że w niniejszej sprawie wystąpiły również przesłanki z art. 133 § 3 k.r.o. albowiem, gdyby D. P. ukończyła studia terminowo, posiadałaby możliwości zarobkowe pozwalające jej na samodzielne utrzymanie się.

W tym miejscu uzupełniająco wskazać należy, że samodzielne utrzymanie się oznacza de facto zaspokojenie swoich usprawiedliwionych podstawowych potrzeb bytowych, ponad granicę niedostatku. Choć zaś z treści odpowiedzi na pozew faktycznie wynika, że obecne możliwości zarobkowe pozwanej nie pozwalają jej na całkowite pokrycie kosztów jej utrzymania, to jednak podkreślić należy, że w opinii Sądu nie wszystkie wydatki wskazane przez D. P. zasługują

na miano usprawiedliwionych, a już na pewno nie w kwotach podanych przez pozwaną. Przykładem takich wydatków może być koszt usług kosmetycznych, fryzjerskich, zakupu kosmetyków i środków czystości w łącznej kwocie 900 zł miesięcznie, wyżywienie w kwocie 700 zł miesięcznie, wydatki na odzież i obuwie w łącznej kwocie 550 zł miesięcznie itp. Jak bowiem ustalono w toku postępowania pozwana nie posiada żadnych szczególnych wymagań w tym zakresie. Oczywiście Sąd nie neguje faktycznego ponoszenia przez pozwaną takich wydatków. Jeżeli chce ona żyć na takim poziomie i posiada na ten cel niezbędne środki, czy to z własnych dochodów czy też od matki, która zgadza się na wspomaganie jej finansowo, bądź ze strony partnera, nie ma ku temu żadnych przeszkód. Jednakże posiadając możliwości zarobkowe pozwalające jej na samodzielne utrzymanie, a więc zaspokojenie swoich usprawiedliwionych potrzeb na poziomie ponad granicą niedostatku, nie może ona nadal oczekiwać, by również ojciec zapewniał jej środki utrzymania, jeżeli on sam dobrowolnie się ku temu nie skłania. Jak już bowiem wskazano wcześniej, w myśl art. 133 § 1 k.r.o. prawny obowiązek utrzymywania pozwanej wygasł.

W związku z powyższym należało orzec jak w pkt 1 wyroku.

Na podstawie art. 102 k.p.c., mając na uwadze aktualną sytuację materialną pozwanej, Sąd odstąpił od obciążenia jej kosztami procesu.

sędzia Katarzyna Szymczewska